

شرائط اشتراك :
سنه لکي ۳۰، آلتی آیلنی
۲۰ غرور شر

ممالك اجنبیه ایچون :
سنه لکي ۱۰، آلتی آیلنی ۶ فراتقدر، اعلانات ایچون
اداره مأموری محمد زهی بکه مراجعت ایدیلیر .

۱۰ تشرین ثانی افرنجی ۱۹۱۰

۲۸ تشرین اول ۱۳۲۶

صاحب امتیازی :
شهیندر زاده فلبلی
احمد ملیمی

اداره و تحریر محلی :
جفال اوغلی جاده سنده دائرة مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتمیلیر .
نسخه سی هر پرده یکر می پاره در .

۷ ذی القعدة ۳۲۸

مصاحبه

حقیقی مرتجع واری؟

[داخله ناظری بك افندی ایله مصاحبه]
ذات عالیکز کجی بو محترم ملتله صمیمی تماسلرده بولونمش بر ملت یاورینه ، مهتدی دکل ، حقیقی بر مجاهد وطنپوره احوال که شو خطابمز زاندر . سز پک اعلا بیلیرسکز «معنای تامله مرتجع مسلمان» پک آذر . اقبال ومنفعت ایچون هانکی قابله کیره جگنی شایر مش پک محدود بر شرمه ایسه نه مرتجع ونه حریتپور ، نه مسلمان ونه مجوسی ، والحاصل هیچ بر عقیده ومساکله مقید دکلدرد .

ینه پک آبی بیلیرسکز که بوملتک دور زانلاک رزالت وعذابلرینه تحلی ، عندالتحلیل ، کنیدی ایچون برقیصه دکل ، بر فضیلتدرد . مع مانیه وطن وملتک کجیردیکی تهلکله آرتق یوکون واقف اولان اکثریت عظمای ملت ، یگانه چاره سلامتیز مشروطیت ومشورتده اولدیغی ده آکلامشدر ، شوقدر که بونعمته دین وملیتدن استعفا ایتمهک شرطیه نائل اولنی ارزو ایدیور که بونده تماماً حقلیدرد . عجا یوشرطه مغایر اولارق بر مشروطیت تصور ایدن کیمدر؟ دییه جکسکز هر حاله ذات عالیکز دکل ، وکلامزدکل ، اتحاد وترقی جمعی ارکان محترمی وافراده صادقسی دکل ، وهله نکهان وکافل مشروطیت ، محصل حریت ومشورت اردومن هیچ دکل . لکن عوام ناس ایچنده «حریتی ویرکو ویرمهک» مناسنه آلان کیمسهر کوریلدیکی کجی باخصوص اوائل انقلابده «حریتی ، هر ادبیزلکی تجویز وهر دأتی سربسته امکان ارتکاب» مناسنه آلان وصوکراده اوطانمدهن انقلابچیلره نسبت ادتا ایدن کیمسهر کوریلدی .

بو فته قلیله ، زواللی وطنمزه چوق بویوک فتنالقلار ایتدیله ، وحالده اوتده بری ده مضرترلی کورولور دکل . بونلردن بروقه نیک حالا سریندیله کوریلدیکی ایچون انتظار حیثیکزه وضعی پک موافق بولوروز . لکن براوافق مقدمه دها بسط ایده جکز . دیدیکم شرمه قلیله که کاه صورت حقندن کورینوب وکاه ، صانکه شیطانک رجحانه تقریبی ممکن ایش کجی ، جیش حیثه انتساب دعوی ایدوب ، شو آدم قحطلقنده بر خدتمه بیله نائل اولدینی کجی بعضاده سوسیالیست ، آنارشیت رادیکال ودها کیم بیلیر نه لر اولوروز ! کچن گون ارقداشلرمدن بریسی ، مفرط حریت دعواسیله بر طاقم غریب اسلی اوراق نشر ایدنلر ایچنده بولیس نفر . لکندن مطرود خفیلر ، پک نفلی ژورنالچیلر ، بوتون حیثیت وناموسی بر آلتون قیمتده آدلر بولوندیغی کال تحیرله سولیلوردی .

بویادکار ، اسکی دورده ارباب حیثی «جون ، «خونه» و «مفسد» کجی اسملره یاد ایدر وبویله براسم ، بر آدمی محوه کفایت ایلردی . شیمدی ده

اسلامیه دأتر برشی بیلیمورلر . ایهاالعلماء ! سز عجا نه وقت انتباه ایده جکسکز؟ ایهاالعلماء ! سز عجا نه وقت بوملتک فداکار مشدرلی اولاجکسکز؟ نه وقت؟ یاری ، نه وقت؟ عرضه حاجت یوقدر که تدارک معیشت ایچون جره کیمک باشقه ، عشق دین ایله امتی ارشاد ایچون اوغراشمه ینه باشقه در . برنجینده یاره ، تارخانه وبولفور طوبیلامه واردرد . ایکنجینده ایسه آج قاله ، سورومه ، محبوسیت وحی اولوم وار برنجیسی برنوع تجارت وایکنجیسی ایسه «دین وعلمک شکرانیه سی» اولارق درگاه الهییه تقدیم اولومان ذکاتدر .

ایهاالعلماء ! بونورجی نه وقت اودیه جکسکز؟ بونی ده می باشقه لری یاسین : ملتک عمومیتله او یاندینی ، عالم اسلامک هر کوشه منده غلغله سیقظ کواکره جیقیدینی شو هنکامده ، هند علماسنک هیچ طور محبوب جالشیدینی ، مصر لیلرک مجتهدلر یتشیدردیکی شو زمانده ، سز ، ای عثمانلی علماسی ، ای نجوم سهای خلافت ، یالکز سز خوانیده وسونوکسکز . اکر سز ارشاد اسلامه عزم ایتسه کز ، الله عشقنه ، پیغمبر عشقنه ، دین عشقنه عالم اسلامک ، هجرا کوشه لری نه نور عرفان وشریعتی ایصاله قالمشقه . کز ، عجا سزه تقدامعاونت ایده جک ، سزی تقدیس ایلجه جک مسلمان آرمی در ، صانیورسکز؟

بولغارستانده بولونان یوماقلر ، پک متین مسلمانلردرد . لکن بوزوالیلر آلتی عصردن بری مسلمان اولمشلرکن اودرجه منسی وغریب بر اقلمشلر . درکه امور دینه حقنده چوق برشی بلله مه دکلدردن ماعدا السنه اسلامیه دن دخی بی خبر وبولغارجیه متکلمدرلر . شیمدی ایسه بولغارلرک آئینده قالدیلر . بولغارلر ، اولنره مکتبلر آچور . نتیجه بی آکلارسکز ، دکی؟ دینلری حقنده همان هیچ بر معلوماتی اولسایان بو زوالیلر ، ایکی نسل صوکره اسلامی بردها بولماق اوزره غیب ایده جکلردرد .

ایهاالعلماء !

یارین روز محشرده ، لسان عدل الهی سزلردن برینه : ای مسلمان عالی ! سکا احسان ایتدیکم علم شریفک شکرانی نه یوله ایفا ایتدک؟ «دیرسه ، نه جواب ویره جکسکز؟ نی ذیشانز ، افندمز ، سزلردن برینه : اتم ایچون ناصل چالیشدک؟» دیرسه نه یوله مقابله ایده جکسکز؟ ایهاالعلماء ! ارتق دیرلیکیز وبو امتی دیرلیکیز . حراولکیز ، حریتپور اولکیز ، منادی مشروطیت ومشورت ، ناشر هدایت ومعرفت اولکیز . سز که شهراه استقامتدن چقانلری ، حق سوزنی طومایانلری نیران وخسران ایله انذار ایتکه مأمورسکز ، بیلمز . میسکز که امت محمد خدمته مقتدر اولوب ده ایتمه یلاره زلال فیض احمدیدن حرمان جزاسی واردرد ! والسلام علی من اتبع الهدی .

شیخ مهرین عروسی

بروغرام آره منده کی فرق عظیمی آکلامانز ایجاب ایدر . شیمدی به قدر هیچ بر صدر اعظم «بروغرام» نامی ویرله جک برشی ابراز ایتمه مشدر . اوزونی ، قیصه سی ، پارلاخی سونوکی هب برسلسله تمناندن ، عمومی نظرلردن عبارت قالدی . بوندن صوکراسی ایچون وضوح تامله مالک بربروغرامه اشد احتیاج واردرد .

الده فردوس دنیا اطلاقه سزا وهنوز ثروت طبعیه سی بکر حالده بروطن ، فداکار وغیر بر ملت وار . بویله بر سرمایه ایله پک چوق شی یابیلر وهمده آزر بر زمانده یابیلر . بوسرمایه دن حقیله استفاده ایدیلدیکی دوشونیایره ، اسبابی تدقیق ومانعه لری رفع خصوصلرینک ملت ایشلری آئینه آلانله فرض مطلق اولدیغی تسلیمده کسه تردد ایتمز . «وطن وملت» ایشه ایکی کله مجله که اولنرک مؤداسی رهبر وجدانز اولدقچه ، شهراه ترقی وتعالیده طی مکان مظهریتیه یورویه جکمه هیچ شبهه یوقدر .

هنوز بوتون رجال حال واستقبالک تمامیه تعیین ایتدیکی شوزمانده هیئت اجراشده تبدلات وقوعی حس وطنپوریدن باشقه هیچ برشیه محمول اولماق لازم کلیر . امید ایدلیدیکی درجه ده خدمات وطنیه ابراز ایده مین ذواتک برینه خدمت ایتملری مأمول اولانلرک دعوی اکثریت فرقه سی ایچون ، یارواغیاری احترامه مجبور ایده جک بر حرکت وچونکه ملته قارشى ایفاسی وعد وعهد ایدلش بروطفه در .

شهیندر زاده قلیله

احمد ملی

③-②-①-④-⑤-⑥-⑦-⑧-⑨-⑩-⑪-⑫-⑬-⑭-⑮-⑯-⑰-⑱-⑲-⑳-㉑-㉒-㉓-㉔-㉕-㉖-㉗-㉘-㉙-㉚-㉛-㉜-㉝-㉞-㉟-㊱-㊲-㊳-㊴-㊵-㊶-㊷-㊸-㊹-㊺-㊻-㊼-㊽-㊾-㊿

خطبه لر

بوماقلر وبارابیا مسلمانلری
علمایه بر خطاب

زواللی قارداشلرمن ! شو سطرلری یازارکن ظلم واهانته قارشى لنتلر اوقویوروز . بسارابیاده بولونان یهودیلره اوچ بش سنده بر اجرا ایدیلن حقارتلر ، غارتلر ، قتل عاملری بیلیمین یوقدر . لکن بونلردن ده دها مغدوروشایان ترجم زوالیلر ، بسارابیا مسلمانلریدر . موسویله ایدیلن ظلمک عالم انسانیتجه دو یولماسی ، بو غیور ملتک هر یرده حامیلری اولماسندن ایلری کلیمور . لکن زواللی مسلمانلری شیمدی به قدر کیمسه دوشونمه مش ، کیمسه حایه ایتمه مش اولدیغندن چکدکلری جهنمی عذابلر بیله کیزلی قالمشدر .

بسارابیا مسلمانلری جبراً خرسنایان یابیلمشلر . سده اولنرک شیمدیکی اخفادینک بیله ایمانخانه منده کی نور موروث وختد برینه ظلمات شرکی صووق ممکن اولمامشدر . آلآن خله سی «قلأ» مسلماندر . لکن یجاره لک بیلدیکلری یوقدر در ، کندیلرینک مسلمان اولادی اولدقلری بیلیمور و مسلمانزدیورلر . فقط

سعد بن عبد الرحمن سعد بن عبد الرحمن السعود
الشیخ عبد الله عبداللطیف امیر نجد و رئیس عشائرها
السعود عبدالعزیز السعود محمد بن سعود بن عیسی
عبدالله بن ابراهیم العسکر

اجال سیاسی

سفیر لرمن، قونسول سرمن

حق سون برکیمه بولونامازکه بوکون سفارتلر-
مزك بر نوع «چوروکاک» اتخاذا ایلدیکنی ونوعا
«متقاعدین سیاسی» به تخصیص اولوندیغنی انکار
ایتسین.

بزم ایچون اهمیتی مرتبه قصوده اولان «لوندنه»،
«پاریس» «ویترسبورغ» سفارتلرنده، عمرلرنی
خدمات مهمده پیرامش و آرتق استراحت محتاج
آدملر وار.

«طهران» سفارتی ایجاب ایدن بر دست متین
وماهره مودوع دکدر. حالبوکه بوکون عالم مدینتک
کچیرمکده اولدینی بحران عظیم، سفیرلر مزك غایت
فعال و مقتدر ذواتدن عبارت اولماسنی قطعاً التزام
ایتمکده در.

سیاست، برواقعه وحادثه نک حین وقوعنده انکشت
بردهان حیرت اولمق دکل. واقعات وحادثاتی تولید
ایدن جریانلری کشف و تمکنسه بونلرک بحرانسی
تبدیل، دکله تأثیرلرنی تعدیلدن عبارتدر.

بزویله سفیرلردن محرومن، حتی اوروپامراکز
مهمه سنده وقوعه کلن جریانلرک الک زیاده مجهول
قالدینی یرلر، احتمال که امرکز لرنده کی سفارتخانه
لرمندر. ایران مسائلنده طهران سفیرمنه دوشن
وظیفه، بر هیکل جامد کی وقوعاته روحیز نظرلر
آتمقدن عبارت قالدی.

چوق یرده وهله قفقاسیه، بولغاریا، ایران،
یونان کی برلردکی قونسولر مزك چوغنی کندیلرینه
دوشن وظائفی یایمور، پایه میور. حالبوکه بوقو-
نسلوسلره ترتب ایدن وظیفه چوق بووکرد. بووظا-
ثفک بووکلکیله بر طاقم مأمورین طوار وحرکاتی
قارشیلان شیریلرینه، انسانه بر نوع یأس متهورانه
عارض اولویور.

بوشرائط داخلنده سفارتلر وقونسولوسلقلره
صرف ایدیلن مبالغ مهمه قدر معناسز بر صرف
تصور ایدیلرمن. مادامک سفیرلرمن وقونسولر مزك
هیچ بر خدمت وقوعه کله میور، باری بومأموریتلری
لغو ایتسه کده بر قاج یوزبیک لیرا تصرف ایلسه ک،
البته ده معقول برایش یامش اولورز.

بواحوال مؤسسه، دائره عایدنه مجهول اولمسه
کرکدر، زیرا آیلردن بری کاه پترسبورغ سفیرینک
تقاعد ایدیلرکی، کاه پارس سفیرینک عزل اولونه جتی،
سنخور بیلاوی کی، ایکیده برده حوادث سفرمنه

مکه مکرمه مخبرمندن آلدیغمز مکتوبده مدینه
ایله مکه آرسنده اون ویکرمی دودلک کوچوک قافله لرک
بیله، هیچ بر تعرضه اوغرامایه زق سیزوسفر ایتمک
باشلاماسی حجازده ایلک دفعه کورولش برشی اولارق
ذکر ایدیلور. رشاد تمام مخبرمنک سوزی تمامیه
طوغریدر.

حجازده مشهود اولان وحشت انکیز قاجملر،
بلکده کاشانک بر نقطه سنده کورولمیوردی. آسیا
اورطه لرندن، موسقوف دیارلردن کلن زواللی حاجیلر،
بر مجیدیسی آلیمنق ایچون مطرق ضربلریله غدارانه
قتل اولوغده، اکثر قوافل اشقیایه باج ویرمدیکه
سفر ایدمه مکده ایدی. حتی قافله رسمی بیله هدیه
نامیه باج ویرمکده مضطر قالیوردی.

انتباه ملیح مزك خارقلر کوستره جکنی، ظن و امید
اوزرینه دکل، یقین اوزره دینه بنای محاکمه ایدره ک
دعوا ایدمه کدک. فکر جلیل اتحادک جاذبه حیرتبخشاسی
اثر کوسترمک باشلادی.

شریف حضرتلرینه نام نامی اسلامیه عرض
شکران ایدر و اظهار بو یوردقلری غیرت وحیث اسلامیه
ایله روح لاهوتیکان نبوی محظوظ ایتدکیرینه شبه
ایتمیز. جزیره العربک آسیای مشرق سنده الک زیاده
علاقه دار اولان وهایلردر. وهایلرک رئیس امیر ابن
سعود ایله حضرت شریف آراسنده عقد اولونان
مقاوله، اتحاد طوغری آتیلش ایلک خطو در.
شریف حضرتلریله امیر ابن سعود آرسنده عقد
ایدیلن مقاوله نامه نک صورتی بروجه آتی انتظار
قارینه وضع ایدیورز.

هذا ماتههد بانفاذه والعمل بموجبه حضرت قدوة
الامراء الکرام والشهيم الهام الامير عبدالعزیز السعود
لحضرة امير مكة المكرمة الشريف حسين پاشا ابن-
الرحوم علی پاشا اولاد عدم التعرض لعتیبة بحال من-
الاحوال من تنزیل وترحیل اوکلا بحسب وبعدمن التعرض
عليهم من زكاة وخلافه. نائیا عدم اخذ الباج منهم بای
کانت من ای قرینته امدوها واذا وقع منهم ما یخالف
یخبر فیه. نالک امیر مکه بای امر یا امره حسب مقتضیه
حقوق ومنافع الدولة العلیة کاذکرته فی کتابی السابغ.

رابعا القسم وهو بریده وتوابها فهو علی خیرة اهله
اذا جاءت مضیطة منهم بانهم مختارین اماره الامیر
عبدالعزیز المولی الیه صاحب هذا المتعهد فیقی تحت
یده ویدفعون ثلاثة آلاف مجیدی سنویا باسم الخزینة
العامة السلطانیة بمكة المكرمة. وان ماجاء منهم مضیطة
فیتین امیر بر ضامهم ویدفعون المبلغ المذكور ویكون
وصول المضیطة فی اواخر شوال سنه ۱۳۳۸. هذا
ماقرر وتمهد بانفاذه حضرة الامیر عبدالعزیز السعود
واشهد علی نفسه بانفاذه جمیع ماذکر شهادة من وضعت
اساؤهم اذناه وکما ذکر تحریر

خادم الدولة والملة والوطن محمد بن عبد الرحمن السعود

«مرتجع» عنوانی مودایا ایدیلر.

بر حقیقه مرتجع اولانلرک، یعنی اسلامک محض
مشورت وکافل نعمت حریت اولدینی ووطنمزی
بوتون اوطان واقوام اسلامیه بی قورتاره جق انجیق
معرف و مشروطیت بولوندیغنی انکار ایدنلرک، یالکیز
اسکانی دکل، بلکده اعداسی طرفدار یز. لکن
اسکیدن جون کله سنک اوغرا دینی سوء استعماله،
شو عصر عدالتده مرتجع لفظلک ده اوغرامسنه
وهله حکومتی اشغال واغفال واوروپالیلر نظرند
ملت اسلامیه بی تلویث ایچون بر طاقم سبکمز لرنده
آلت اولمسنه راضی اولامایز. شیمدی کله مانحن
فیمزه:

اولل انقلابده... [مثلا برغمه ده]، شراب
حریتله هر کس استعدادی درجه سنده سر مست
شوق و ذوق اولدینی صیرالده [که هنوز عامه
ملت یکده نه دوشونه جکنی، نه اولدینی بیلمیوردی]
بر دنی، بر اخلاقسز مأمور، میخانه یه کیتسه،
دستگاهه انکا ایله اذان محمدی اوقوسه، بوتون
مقدسات دینی مزیه بر مزبله بکزه دین دماغندن
آقان مزجرفات ایله تحقیر ایتسه، وسوکراده بونک
مقتضای حریت و مشروطیت اولدینی و قیامده بویله
بایله جتی سولرسه، محافظه دین ایچون هر دقیقه
اولمکه راضی اولان مسلمان عوامی نه یاپار؟

اگر خواص مسلمین اوله، وجدانیاته تعرض
ایدن بی ادبلیری تربیه ایدمه ک بر قانون بولوندیغنی
بیلر و اوکا کوره حرکت ایدر؛ لکن عوام بوقدر
اوزون دوشونه من، غلیان ایدر و... بیک دورلو
خطا لره دوشر. قباح و جنایت ایسه، زواللی
مصوملری طاشقینلره سوق ایدن خاشاک، ملته
یا ککش یولی کوسترنه یالانچی دیندارلرکدر.

بوکون، خدایه بیک کره حمد اولسون، یالانچی
حریتورلرله یالانچی دیندارلرک ماهیتی نظر ملته
تبعین ایتمسدر و هرکون بو حقیقتک هنوز آکلاشیه-
مایان جهتلرنی ملت آکلیور. ملت آرتق آکلاشدر که
ایمان و حریت، اسلام و مشروطیت بر معنای کلن
الفاظ مترادفه در. حیله کارلره، منفعتی ایچون بوملتی
فدا ایتک ایسته یلره قارش ایسه، قهاریت قانون»
کافی ووافیدر.

محترم و جملتی ناظر نک انیدی!
برغمه مسئله سنک شرف ملی و حیثیت حقیقتله
متناسب بر طرزده و آرتق سورونجه دهه قالمایرق ختامه
ایردیر یلمه سنی مهمات وطنورانه کزدن ویورولمق
بیلیمین غیرت علیجنابانه کزدن نیاز ایدره ز.

شون مجهم

وهایلر و فکر جلیل اتحاد

و

شریف حضرتلرینک موفقیاتی